

Scopingsadvies Project-MER
Hernieuwing IVAGO Gent en mogelijke
toekomstige graduele vernieuwing van de
afvalenergiecentrale

Initiatiefnemer:

IVAGO
Proeftuinstraat 43
9000 Gent

17 juni 2021
PRMER-3371-SA

1. Inleiding

Het voorgenomen project betreft in eerste instantie de hernieuwingsaanvraag voor IVAGO te Gent. IVAGO heeft momenteel een bestaande vergunning voor de uitbating van een afvalenergiecentrale (AEC) aan de Proeftuinstraat 43 te 9000 Gent tot en met 07/01/2024. Tot de site behoren een afvalenergiecentrale (AEC - verbrandingsinstallatie met een capaciteit van ca. 100 000 ton afval per jaar), een recyclagepark, een garage, een werkplaats, magazijnen, administratieve gebouwen, een tankstation/CNG-installatie en een parkeerplaats voor een 200-tal voertuigen. IVAGO voorziet in de toekomst echter eveneens een graduele vernieuwing van de AEC. Als alternatief wordt een volledige vervanging van de volledige installatie meegenomen, waarbij alles in 1 keer wordt aangepakt binnen één jaar (= revamping).

Deze activiteiten zijn onderworpen aan de m.e.r.-plicht volgens het project-m.e.r.-besluit¹, met name:

Bijlage I, rubriek 14: Afvalverwijderingsinstallaties² voor de verbranding, zoals gedefinieerd in punt D10 van artikel 4.2.1 VLAREMA, of chemische behandeling, zoals gedefinieerd in punt D9 van artikel 4.2.1 VLAREMA, van ongevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 100 ton per dag

Het Team Mer ontving een aanmelding met vraag om scopingsadvies op 13/04/2021. Er werd geen openbare raadpleging/participatiemoment/infomoment georganiseerd door de initiatiefnemer van het project. Het Team Mer vroeg adviezen bij de administraties en openbare besturen (zie bijlage).

Het Team Mer stelt dit scopingsadvies op met het oog op de inhoudsafbakening/methodologie van het MER. Zij houdt rekening met de principieel verplichte onderdelen van een project-MER op basis van art. 4.3.7. van het DABM³, de ontvangen adviezen en met het overleg van 4 juni 2021.

Dit scopingsadvies heeft betrekking op de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het project-MER. Het project-MER moet opgesteld worden zoals door de initiatiefnemer voorgesteld werd in de aanmelding en aangevuld/aangepast worden volgens de specifieke vereisten die in dit scopingsadvies geformuleerd zijn.

2. Verantwoording, beschrijving project en alternatieven

Aanvullend op de aanmelding moeten de **volgende punten ook beschreven worden**:

- De fasering in vergunningsaanvragen⁴ zal verduidelijkt worden. Hierbij is het belangrijk dat inzake graduele vernieuwing van de AEC ook een duidelijke fasering opgenomen wordt met duidelijk onderscheid welke aanpassingen zowieso noodzakelijk zijn om de installatie te hernieuwen en hierbij te voldoen aan BBT en normeringen. En daarnaast ook de volledige 'revamping' en aanpassing van de afvalenergiecentrale zoals in de aanmelding omschreven als 'faseringsalternatief'. In het MER moeten beide stappen inzake

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, B.S. 17 februari 2005, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

² 'Afvalverwijdering' in de context van milieueffectrapportage moet ruim geïnterpreteerd worden en dat o.a. installaties voor nuttige toepassing van afvalstoffen ook m.e.r.-plichtig zijn. Zie HL afval: <https://omgeving.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Handleiding%2520Afval.pdf>.

³ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk (DABM).

⁴ Ook de mogelijkheid tot beperking van de vergunningstermijn zoals gevraagd in het advies van OVAM moet hierbij overwogen worden. Dit vormt echter meer een vergunningskwestie en er wordt aangeraden om dat dit ook verder met de vergunningverlenende overheid te bespreken.

milieubeoordeling voor deze faseringsalternatieven duidelijk in beeld gebracht worden en beoordeeld of moet noodzakelijk verder onderzoek benoemd worden. Het MER zal bij de eerste vergunningsaanvraag gevoegd worden (van de hernieuwing en daarbij noodzakelijk wijzigingen) en goedgekeurd worden. Bij een volgende vergunningaanvraag is een nieuwe goedkeuring niet meer noodzakelijk indien het MER nog actueel is.

- Ook de aanlegfase beschrijven in de projectbeschrijving van de gefaseerde revamping (deze bij de hernieuwing en de volledige). Tijdens de aanpassingen en verbouwingen zal de AEC een tijdje inactief zijn en zal het afval moeten afgevoerd worden naar elders. Ook dit omschrijven en mee rekening houden in de effectbeoordeling waar relevant.
- Bij de verantwoording moet ook rekening gehouden worden met volgende opmerkingen van OVAM:
 - Conform de Langetermijnvisie Eindverwerking is sluiting van verbrandingsinstallatie tegen 2030 wel degelijk een optie. Zeker gelet op de eerder beperkte capaciteit van de installatie en van het eigen afvalaanbod. Met de voorgestelde revamping van de installatie zal de geplande uitbatingstermijn het scharniermoment voor de hervergunning van 2030 ver voorbij gaan. Bij het uittekenen van scenario's moet er dus wel degelijk uitgegaan worden van een dalend aanbod, zowel van het huishoudelijk afval als van het bedrijfsafval. Zoals aangegeven in de tekst wordt er in het kader van de hervergunning van de bestaande installaties momenteel gewerkt aan een tool voor het afwegen van de aspecten milieu, klimaat en energie. Een verdere uitbating van de installatie van IVAGO op langere termijn zou dus ook best aan deze tool getoetst worden. Dit pleit voor het uitwerken van een bijkomend scenario waarbij de installatie eerst voor een beperktere termijn tot 2030 zou worden vergund.
 - Ook hier wordt uitgegaan van een gegarandeerde capaciteit van 100 000 ton/jaar, zonder rekening te houden met mogelijke toekomstige scenario's van een sterk verminderde aanvoer en capaciteit. Deze voorafname strookt niet met de Vlaamse beleidsdoelstellingen voor afval en klimaat. Daarbij ontbreken nog prognoses rond de aanvoer naar de installatie op langere termijn. Dergelijke prognoses gaan samen met de prognoses rond het bevolkingsaantal binnen het werkingsgebied en de restafvaldoelstellingen op gemeentelijk niveau.
- In het MER zal bijgevolg aanvullend een haalbaar meer realistisch scenario inzake te vergunnen capaciteit beoordeeld worden rekening houdend met deze bemerkingen van OVAM. Om te bepalen welke capaciteit dit is, wordt aangeraden om met de VVO af te stemmen.
- De titel van het MER: hernieuwing dekt niet de lading, ook de mogelijk graduele vernieuwing van de AEC moet vermeld worden.
- p. 15: er wordt gepland om voorafgaand een omgevingsvergunning aan te vragen voor enkele stedenbouwkundige handelingen (weegbruggen, aanleg oprijramp, aanleg parking camionettes, plaatsing verstevigende wand) – stand van zaken hiervan opvolgen. Hoe worden deze zaken meegenomen bij de effectbeoordeling? Bij de referentiesituatie of de geplande situatie? Dit moet verduidelijkt worden.
- VMM merkt mbt lucht op dat op p. 10 van het MER vermeld wordt dat de bijzondere voorwaarde 13c uit het vergunningsbesluit van 22 mei 2019, luidende *“Om de continuïteit van de rookgaszuivering te garanderen, onderzoekt de exploitant binnen een termijn van 12 maanden na het starten van de SNCR-installatie, in welke mate de huidige SCR-installatie aanwezig kan blijven, zodat ze geactiveerd kan worden bij uitval van de nieuwe SNCR-deNOxinstallatie”* nog uit te voeren is. Als onderdeel van de studies die zullen worden uitgevoerd in het kader van de revamping van de AEC is het aangewezen dat het voormelde onderzoek nog tijdens de MER-procedure wordt uitgevoerd en geïntegreerd in het finaal project-MER. Aanvullend wordt gevraagd om de motivering van deze vervanging (conclusies uit de studie van 10/10/2018) beknopt op te nemen en de impact op de NOx

uitstaat in kaart te brengen. In hoofdstuk 4.4 is dan weer sprake van een (nieuwe?) SCR, er moet verduidelijkt worden hoe dit zich verhoudt tot de in het punt hiervoor vermelde motivering.

- In verband met warmtenet en -afzet zijn er reeds synergiën met het UZ Gent en Eastman. In de aanmelding worden de verdere mogelijkheden op korte termijn, middellange termijn en lange termijn beschreven. De stand van zaken en de vervolgstappen ook verduidelijken en aangeven hoe dit al dan niet samenhangt met de volledige revamping. Hierbij niet enkel kijken naar mogelijkheden voor verwarming maar ook naar proceswarmte, ook in relatie tot klimaatneutraliteit.
- p. 14: aan- of afvoer gebeurt momenteel niet via het water – zijn er mogelijkheden hiertoe? Ook verder verkenning en bespreken.
- p. 24: momenteel loopt een aanbestedingsprocedure voor de aanstelling van een nieuwe medecontractant waarbij de toekomstige verwerkingscapaciteit van 100 000 ton als voorwaarde werd opgelegd. Wat is stand van zaken van deze procedure? En waar gaat afval van ECOV dan naartoe? Stand van zaken hiervan opvolgen en beschreven, ook in relatie tot vragen hierboven omtrent mbt overcapaciteit en realistisch, haalbaar scenario.
- p. 33: wat is voordeel van niet meer ontijzeren/scheiden van sintel door IVAGO zelf en alles extern te laten afvoeren? Kan hierdoor een verschil in milieueffecten verwacht worden?
- p. 36: de schouwhoogte vermelden. Er staat heden nog twee schouwen – dit wijzigt door ingebruikname SNCR – de SCR is nog tijdje aanwezig als backup tot minimaal 01/07/2021, nadien zal schouw afgebroken worden - stand van zaken hiervan opvolgen en actualiseren tijdens de MER-procedure.
- p. 42: heeft het verbranden van dierenkrengen extra kans tot geurhinder?
- p. 43: aanvullend kort de werking van de waterzuivering omschrijven.
- p. 44: op het einde van het tanken wordt het gas in de verdeelslang afgelaten naar de atmosfeer (afwijkingaanvraag) – welke milieueffecten veroorzaakt dit, hiermee rekening houden bij de effectbeoordeling.
- p. 43: relevante conclusies uit het geactualiseerde energieplan ook mee rekening houden in het MER.
- p. 48: de weegbrug wordt gebruikt door Coca-Cola- het aantal transporten die dit veroorzaakt kwantificeren en mee rekening houden in de effectbeoordeling.
- p. 50: reden milieuincidenten omschrijven -uitvoeriger op ingaan ook bij de discipline mens.

Zoals in de aanmelding vermeld, moet het MER de volgende alternatieven onderzoeken en beoordelen of motiveren waarom niet relevant:

- Nulalternatief – zie volgende opmerkingen OVAM:
De OVAM is van mening dat minstens het nulalternatief als alternatief scenario's grondig in het MER moet onderzocht worden. Bij het uitwerken van de alternatieven moet rekening gehouden worden met de doelstelling van het VEKP om de capaciteit voor afvalverbranding af te bouwen en de resterende nodige capaciteit minstens klimaatneutraal te maken. In het scenario voor revamping moet daarom duidelijk worden aangetoond op welke manier er na de revamping klimaatneutraler kan worden gewerkt dan met de bestaande installatie. Het nulalternatief (sluiting van de installatie in 2024) wordt niet behouden, maar zou wel haalbaar zijn op basis van de huidige aanvoer met slechts 57% aanvoer van eigen afval van IVAGO. Met louter de ligging in industriegebied wordt niet aangetoond dat de installatie gelegen is op een geschikte plaats in relatie tot de warmtevraag in de regio. Warmte afkomstig van afvalverbranding is ook niet per definitie klimaatneutraal. Belangrijk daarbij is of de concrete warmtevraag niet op een meer klimaat efficiënte wijze kan worden geleverd, wat bijvoorbeeld voor residentiële verwarming met een sterk seizoensgebonden vraag veelal het geval is. Het uitgangspunt dat de verdere uitbating van de afvalverbrandingsinstallatie zonder meer zou bijdragen aan klimaatneutraliteit is dus fout. In

functie van klimaatneutraliteit moet afvalverbranding in de eerste plaats wel degelijk zoveel mogelijk worden afgebouwd. Vervolgens moet voor de capaciteit die op lange termijn nodig blijft, gestreefd worden naar klimaatneutraliteit (bv. via de opvang van CO₂).

De hoofddoelstelling van de initiatiefnemer gaat volledig voorbij aan de uitgangspunten rond klimaatneutraliteit. In functie van klimaatneutraliteit moet afvalverbranding in de eerste plaats worden afgebouwd en kan er dus niet zonder meer worden uitgegaan van een behoud van de bestaande capaciteit. Ook de warmtevraag moet klimaatneutraal worden beantwoord.

Het nulalternatief kan niet zomaar als hypothetisch worden afgevoerd. Voor verschillende intercommunales is de afvoer naar een installatie van derden de bestaande realiteit. Daarnaast zijn onder meer Stora Enso en IVBO op dit moment reeds op zoek naar bijkomende lange termijn engagements voor afvalaanvoer (waarbij zelfs gekeken wordt naar invoer van buiten België). Inzake bedrijfsafval ligt de installatie van IVAGO dus nu reeds in een gebied met overcapaciteit. Wat de gegevens van andere installaties betreft is er wel degelijk informatie publiek beschikbaar onder andere via het technisch rapport dat elke installatie jaarlijks opmaakt. Daarnaast moet bij afvoer naar andere installaties ook het mobiliteitsaspect bekeken worden. De financiële meerkost van het nulalternatief is geen relevant argument om het af te schrijven als een niet redelijk alternatief. Economische argumenten op zich zijn in het kader van de MER geen valabel argument om de milieueffecten van bepaalde alternatieven niet te onderzoeken. Daarnaast is in de LT-visie Eindverwerking ook opgenomen dat er een instrument wordt voorzien om de meerkost die er zou zijn bij een afbouw van capaciteit te compenseren.

- Locatiealternatieven – het onderzoek van de aanvoer van het afval naar alternatieve locaties behoort niet tot de scope van dit project-MER.
- Beleidsalternatieven – ook een scenario meenemen met een verminderde capaciteit (zie eerder).
- Faseringsalternatieven – zie eerder – niet enkel de volledig revamping beoordelen maar duidelijke fasering hieromtrent uitwerken (welke zaken noodzakelijk zijn gelijktijdig met de hernieuwing) en mee rekening houden in de effectbeoordeling, met duidelijk onderscheiden conclusies.
- Uitvoeringsalternatieven – zie opmerking OVAM: Binnen de periode van een beperkte verlenging van de huidige vergunning kan ook de piste van voorvergisting (alternatief 5) verder en grondiger onderzocht worden. Maar dit is ook belangrijk om dit op Vlaams niveau te bekijken waar dit bijkomend zinvol is om op in te zetten. Het onderzoek op Vlaams niveau behoort niet tot de scope van dit project-MER.

Inzake uitvoeringsalternatieven gaan de deskundigen na of er relevante BBT-studies of BREF-nota's beschikbaar zijn en toetsen het bedrijf/project hieraan. De BBT toetsing moet duidelijk terug te vinden zijn door bv. de checklist BBT/BREF tabelmatig toe te voegen.

BREF Waste incineration dd. December 2019 nog niet opgezet in Vlarem III maar wat is stand van zaken en timing – reeds rekening met de principes uit deze BREF.

Opmerking VMM lucht: p.53-54: verder onderzoek naar de mogelijkheden van de toepassing van SCR-technologie zonder energie-efficiëntieverlies, bij hernieuwing van de AEC dient, voor zover dit nog niet het geval is, opgenomen te worden bij de bespreking van alternatief 3 Revamping van de AEC in het finale project-MER.

3. Algemene en methodologische aspecten

De afbakening van het studiegebied moet voldoende gemotiveerd worden per discipline, rekening houdend met het feit dat het studiegebied zowel het projectgebied als het gebied waar effecten zich kunnen voordoen moet omvatten. De ruimtelijke afbakening moet voor elke discipline duidelijk tekstueel omschreven worden en indien mogelijk, voorgesteld worden op kaart.

De **referentiesituatie** is voor de hernieuwing de huidige vergunde installatie maar niet in exploitatie. Voorafgaand de omgevingsvergunningsaanvraag word gepland een aantal

stedenbouwkundige handelingen aan te vragen - er moet verduidelijkt worden hoe hiermee zal omgegaan worden bij de effectbeoordeling.

- p. 61: '*de geplande projecten*' waarvan sprake, verduidelijken wat deze inhouden.

In het MER moet duidelijk aangegeven worden met welke **ontwikkelingsscenario's** rekening gehouden wordt of juist niet bij de beschrijving van een referentiesituatie, en moet voor elk ontwikkelingsscenario duidelijk gemotiveerd worden waarom. Er moet ook aangegeven worden voor welke disciplines de ontwikkelingsscenario's al dan niet relevant zijn. Dit moet beschreven worden in een algemeen hoofdstuk voorafgaand aan de effectbespreking per discipline. Voor volgende omschreven ontwikkelingsscenario moet nog aangegeven worden in welke mate relevant voor het MER: Langetermijnvisie Eindverwerking en Regiovorming – afbakening referentieregio's. Naast de ontwikkelingsscenario's die in de aanmelding beschreven zijn, moeten in het MER ook de volgende ontwikkelingsscenario's meegenomen worden:

- Uit het interne advies van dienst economie van stad Gent blijkt dat SOGENT eigenaar is van voormalige UCB gronden in de omgeving van IVAGO. In de zomer van 2021 zal door SOGENT en Stad Gent een haalbaarheidsstudie worden opgestart in functie van de toekomstige invulling van de UCB-site. Deze opdracht omvat het voeren van een haalbaarheidsonderzoek aan de hand van bodem, grond- en afvalexpertise gekoppeld aan ruimtelijke en mobiliteitsvraagstukken met de financiële weerslag van elke ingreep. Deze projectvisie stelt de opdrachtgever in staat om een doordachte (uitgifte)procedure op te zetten in functie van de toekomstige ontwikkeling van de UCB-site.

Wanneer er tijdens het opstellen van het project-MER nieuwe ontwikkelingsscenario's naar boven komen, moeten deze toegevoegd worden.

Volgende relevante juridische en beleidsmatige randvoorwaarden dienen bijkomend te worden aangepast, opgevolgd of aangevuld:

- Informatie ivm het MINA-plan actualiseren.
- In tabel 10 worden de beleidsmatige en juridische randvoorwaarden gegeven in matrixvorm. Stad Gent merkt op dat deze nog aangevuld moet worden met de beleidsnota lucht en geluid 2020-2025 van stad Gent (https://stad.gent/sites/default/files/media/documents/Beleidsnota%20Lucht%20en%20Geluid%2020-2025_0.pdf).
- In tabel 10 moet de verwijzing naar richtlijn 2001/81 (NEC-richtlijn) vervangen worden door een verwijzing naar richtlijn 2016/2284.
- In diezelfde tabel mag de verwijzing naar de NEC-reductieprogramma's uit 2006 geschrapt worden (wegens achterhaald).

Cumulatieve effecten moeten onderzocht worden.

De **methodologie voor de effectbeschrijving en -beoordeling** moet **voor elke discipline** in het project-MER duidelijk en transparant omschreven worden. Tevens moet per discipline aangegeven worden op basis van welke criteria een effect beoordeeld wordt. Het resterend effect na de milderende maatregelen moet aangegeven en gekoppeld worden aan het gehanteerde beoordelingskader. De effectenbespreking en -beoordeling moet transparant gebeuren en aan de hand van volgende terminologie: aanzienlijk negatief (-3), negatief (-2), beperkt negatief (-1) en verwaarloosbaar of geen effect (0) .

Bij de beschrijving van de bestaande toestand en van de milieueffecten moet, als aanvulling op de aanmelding, voldoende aandacht besteed worden aan het volgende:

- p. 67 – tabel 28: ook voor de exploitatiefase in het faseringsalternatief 'revamping' zijn luchtemissies, verkeersgeneratie en klimaatreflex relevant.

Discipline lucht:

- Rekening houden met volgende opmerkingen van Stad Gent:
 - o In tabel 10 wordt op pagina 10 verwezen naar 'Luchtkwaliteitsplan 2030' als referentie. Streefdoel voor NO₂ in 2030 hierin is 20 µg/m³. Bij de opmaak van het MER moet zowel getoetst worden aan de huidige Europese grenswaarde van 40 µg/m³ als aan het streefdoel uit 'Luchtkwaliteitsplan 2030. Deze toetsing aan de 20 µg/m³ kan in het MER in de discipline mens gezondheid als GAW.
 - o Op pagina 83 staat *"De concentratie van de geleide emissies naar lucht van kwik, afkomstig van afvalverbranding, dient continu te worden gemeten. Momenteel worden de Hg-emissies nog niet continu gemeten. Apparatuur om Hg continu te meten zal worden geïnstalleerd."* Op pagina 84 staat *"Conform de bepalingen van de BREF Waste Incineration moeten geleide emissies van de verbrandingsinstallatie naar lucht tijdens andere dan normale bedrijfsomstandigheden passend worden gemonitord. Een inschatting van de uitgestoten polluenten wanneer de noodschouwen opengaan, dient nog te worden gemaakt door IVAGO en is momenteel niet voorhanden."* Het is onduidelijk wat de timing is met betrekking tot de start van deze metingen en of de resultaten opgenomen zullen worden in het MER. Dit dient verduidelijkt te worden. De reeds beschikbare meetresultaten in het kader van de uitvoering van de bijzondere voorwaarden van de huidige vergunning (ref. OMV_2018099360) dienen reeds opgenomen te worden als indicatie van de emissie.
- p. 79 - opmerking VMM, lucht: In de aanmelding wordt gesteld dat de norm voor de jaargemiddelde NO₂-concentratie voor 75% wordt ingenomen. Dit wordt afgeleid aan de hand van VMM-metresultaten in de omgeving van het projectgebied. De geografische spreiding van de NO₂-concentraties in het projectgebied kan echter nauwkeuriger in beeld worden gebracht aan de hand van de VMM-modelkaarten. Deze laten zien dat er zones zijn met woningen in het projectgebied waar de NO₂ jaargemiddelde concentratie tot 35 µg/m³ bedraagt en waar dus 87% van de norm is ingenomen. NO₂ kan bijgevolg beschouwd worden als een kritische pollutant en zal dus ook als dusdanig worden beoordeeld door de VMM binnen de vergunningsprocedure. Voor het project-MER betekent dit dat onderzoek naar milderende maatregelen noodzakelijk is als de NO₂-immissiebijdrage ter hoogte van woningen binnen het projectgebied niet overal verwaarloosbaar is (zie link MM bij beoordeling beperkt negatief – onderzoek naar MM is minder dwingend tenzij de MKN in de referentiesituatie reeds voor 80 % is ingenomen).
- p. 84: ivm inschatting polluenten noodschouw – momenteel geen gegevens voorhanden maar volgens BREF moet dit passend gemonitord worden, zijn hier plannen voor?
- p. 84: de restgassen van de CNG worden afgeblazen naar de atmosfeer, wat zijn hier de milieueffecten van?
- p. 93: de kritische parameters in toekomst dossiers reeds in aanmelding bepalen.
- Bij de evaluatie van milderende maatregelen voor luchtverontreiniging moet, waar relevant, ook gekeken worden naar maatregelen die verder gaan dan de strikte toepassing van de BBT. Hiervoor moet het reductiepotentieel en de kostprijs in kaart worden gebracht.

Discipline water:

- p. 96: De Vlaamse Waterweg, Afdeling Bovenschelde is de waterbeheerder: relevant om deze afdeling ook op te nemen als adviesinstantie.
- p. 101: eerder in de projectbeschrijving is er geen sprake van captatie Scheldewater maar enkel van stadswater bij tekort. Afstemmen.
- De VMM heeft volgende opmerkingen bij MER IVAGO:

- P. 97: Impact opw, Het bedrijf heeft voor de debieten Q10 en Qgem het segment stroomafwaarts genomen ipv stroomopwaarts.

Parameter (m ³ /s)	MER	VMM
Q10	2,501	2,5
Qgem	2,498	2,494

- p. 102: Op het waterstroomschema staan de lozingen niet of niet duidelijk vermeld
- p.102-p103, de tekst en het stroomschema komt niet éénvoudig overeen
Recupwater:
 - Het afvalwater afkomstig van percolaat bunker wordt afgevoerd naar ondergrondse tank van 40 m³. Op het stroomschema wordt dit afgevoerd naar ontwateringscontainer van 32 m³.
 - Het spuiwater van de natte wassing zou, nalv het zurig karakter, naar de halfnatte reactor gevoerd worden (afvalwatertank van 10 m³). Op het stroomschema wordt dit naar ondergrondse tank van 40 m³.
 - De neutralisatiestap worden niet vermeld in het stroomschema maar wel toegelicht in de tekst. De VMM veronderstelt dat in de afvalwatertank van 10 m³ een neutralisatie uitgevoerd wordt met natroloog.
 - In de tekst wordt ook vermeld dat er hemelwater naar de ondergrondse tank zou afgevoerd worden. Op het stroomschema zou het hemelwater afgevoerd worden naar de buffer 1600 m³.
 - Op het stroomschema wordt ook buffer cond. 26 m³ weergegeven. In de tekst werd hierover niks vermeld.
- p. 104: Opw - Het proceswater afkomstig van de tanks 2x20m³ en buffertank 350 m³ zou onder andere water voorzien voor de koeling van de vulschacht. Dit werd niet duidelijk vermeld op het stroomschema.
- p. 108 LP3 - Tankpiste voorzien van een KWS-afscheider. - Is hier ook een bezinking/slibvang voorzien?
- p. 108: Op LP5 wordt zowel bedrijfsafvalwater en huishoudelijk afvalwater geloosd. Het is onduidelijk of dit apart controleerbaar is. De controle-eenheid (meetgoot) werd hier ook niet vermeld.
- p. 104: de Scheldewaterinstallatie is volledig apart gebouwd op zo'n 100 m van de rest van de installatie – waar en wat houdt deze installatie in? Verduidelijken.
- p. 111: het is de bedoeling om op termijn het dakoppervlaktewater af te koppelen – zal dit ook hergebruikt worden? Wanneer?
- p. 112: IVAGO wenst bijkomend de mogelijkheid te onderzoeken om effluentwater van het naburige INDUS te gebruiken als proceswater in de AEC – nieuw eerste keer vermeld – ook eerder opnemen en stand van zaken onderzoeken opvolgen.

Discipline geluid & trillingen:

- Rekening houden met volgende opmerkingen van Stad Gent:
 - Op pagina 118 is terecht opgenomen dat de exploitatie voor de beoordeling in de discipline geluid als 'bestaand' beschouwd mag worden. Aangezien het hier echter om een duurzame aanpassing voor onbepaalde duur gaat dient er naar gestreefd te worden om te voldoen aan de richtwaarden voor 'nieuwe' inrichtingen. Vanuit de vergunning zal zowieso een toetsing nodig zijn aan de Vlare-normen maar voor de revamping is het aanvullend relevant om met deze opmerking rekening te houden.

- Onder '7.3.3 Beschrijving referentiesituatie' op pagina 118 is opgenomen 'Bij een hervergunning is de referentiesituatie voor de discipline geluid gelijk aan het oorspronkelijk omgevingsgeluid, dus zonder exploitatie van IVAGO. Deze situatie is niet meer te meten aangezien IVAGO continu in bedrijf is. Om toch een idee te krijgen van de geluidsbelasting zonder IVAGO zullen de strategische geluidsbelastingskaarten worden geraadpleegd'. Het is onduidelijk hoe men uit de strategische geluidsbelastingskaarten de situatie zonder IVAGO wenst te distilleren. Dit dient verduidelijkt te worden.
- Er zal gestreefd worden om een meting uit te voeren bij stilstand van de installatie.
- p. 120: koppeling MM niet conform RLB Algemene methodologie. Dit moet afgestemd worden.
- MP en beoordelingspunten op kaart weergeven.
- Niet enkel de hernieuwing beoordelen maar ook de faseringsalternatieven mbt revamping.

Discipline mens- mobiliteit:

- Rekening houden met volgende opmerkingen van Stad Gent:
 - Voetgangersdoorsteken die de loopafstand naar het OV kunnen verkorten zijn interessant.
 - Fietsinfrastructuur op deze site conform de Studie Zuidelijke Mozaïek (fietspad Proftuinstraat (vertrekkende aan C Heymans), naar de Hamerlandtrigel is er inderdaad nog een missing link. Graag nog bekijken wat de logische aansluiting/inrit naar de fietsenstalling is: via Hamerlandtrigel (=hoofdfietsroute) en komende van Ottergemsesteenweg Zuid (= lokale verbindingsroute).
 - Het huidig Openbaar Vervoer in de buurt (toch nog een behoorlijke loopafstand) bestaat uit een lijn om het kwartier naar Gent St-Pieters en een lijn om het kwartier naar Gent Zuid en St-Jacobs en verder naar het noorden. Deze lijnen worden echter relatief weinig gebruikt. In het nieuwe net zal er enkel nog een lijn zijn naar Gent St-Pieters (om het kwartier in de spits, om de 20 min. in de daluren). 's Avonds en in de weekends zal er geen bediening meer zijn. Als uiteraard de vraag zou toenemen (door extra ontwikkelingen in de omgeving), kan een OV-plan (op termijn, zeker niet onmiddellijk) worden aangepast.
 - Er dient goed worden op ingezet op het ontsluiten via niet alleen de wagen, want deze locatie is geen evidente locatie om met de fiets of OV te geraken. In het nieuwe ontwerp wordt dit maximaal al ondersteund, maar het voertuigvolume en rijgedrag zal ook bepalend zijn natuurlijk. Daarnaast moet men, net als voor fiets, ook de parkeervraag voor auto toetsen aan de parkeerrichtlijnen van de stad.
 - Er dient opgemerkt te worden dat de aansluiting met de Ottergemsesteenweg tot problemen kan leiden (potentieel gevaarlijke situaties). Zeker bij eventueel toekomstige uitbreiding van mobiliteit in relatie met de impact van naburige projecten (cumulatieve effecten), dient de verkeersveiligheid van dit knooppunt bewaakt te worden.
- Het AWW verleent gunstig advies op voorwaarde dat verder onderzoek gedaan wordt voor de onderboring van de nieuwe aan te leggen leiding. Hiervoor moet onderzocht worden of de bestaande tunnel kan gebruikt worden, om op die manier zoveel mogelijk onderboringen van de A-weg te vermijden. Aangezien dit te maken heeft met het aanleggen van warmtenetten op lange termijn, kan het in het MER volstaan om dit noodzakelijk onderzoek enkel te benoemen als nodig te onderzoeken in de toekomst maar niet in het kader van dit MER.

- Reflex ivm covid-maatregelen bij metingen, motiveren dat metingen representatief zijn, ook zonder covid-maatregelen.
- Het projectgebied ligt langs een bevaarbare waterloop – mogelijkheid om aanvoer water bespreken of motiveren dat dit geen mogelijkheid is.
- Aandacht voor hernieuwing en niet enkel de wijzigingen in transportbewegingen beoordelen.

Discipline mens-gezondheid:

- Een klachtenhistoriek en evaluatie opnemen. Ook aangeven hoe het bedrijf communiceert met de omgeving.

Discipline biodiversiteit:

- Het Agentschap voor Natuur en Bos gaat akkoord met de inhoud van de scoping en het voorgestelde onderzoek en heeft geen opmerkingen.
- Aanvullend rekening houdend met de ministeriële instructies inzake stikstof door te kwantificeren dat de bijdrage minder dan 1 % is van de KDW ter hoogte van gevoelige habitattypen (zie ook <https://natura2000.vlaanderen.be/stikstof>). Alsook los hiervan de impact goed omschrijven.

Discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie:

- Stad Gent merkt op dat er kan gesteld worden dat indien voor dit project een omgevingsvergunning noodzakelijk is én de bodemingrepen beperkt blijven, er geen archeologienota moet opgemaakt worden.
- Gezien de hernieuwing de landschappelijk integratie en aanwezige groen evalueren en nagaan of bijkomende mogelijk zijn om deze te verbeteren.

Ook de volgende onderdelen moeten aan bod komen in het MER (cfr. richtlijnenboek Algemene methodologie):

- de leemten in de kennis
- de eventuele opvolgings- en monitoringsmaatregelen
- een afzonderlijke discipline-overschrijdende samenvatting (inclusief de milderende maatregelen)
- de elementen met de watertoets moeten niet meer afzonderlijke samengevat worden cfr. aangepast RLB Water.
- een niet-technische samenvatting.

4. Goedkeuring team van erkende MER-deskundigen en MER-coördinator

Zoals voorgesteld in de aanmelding wordt het MER opgesteld door een erkende MER-coördinator en door volgende erkende MER-deskundige: Lucht, Water- oppervlakte- en afvalwater, Geluid, Mens – Gezondheid en mobiliteit, en Biodiversiteit. De coördinator zal ook Bodem, Water – geohydrologie, Mens – Ruimtelijke aspecten, Klimaat en Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie behandelen.

Het in de aanmelding voorgestelde team van erkende MER-deskundigen en de erkende MER-coördinator wordt goedgekeurd.

Wijzigingen aan het team van deskundigen in de loop van het m.e.r. moeten gemeld worden aan het Team Mer.

Digitaal getekend

Door Lina Grooten

Directiehoofd Directie Gebiedsontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten

Bijlage

Lijst met de instanties die gereageerd hebben (schriftelijk of aanwezig op overleg) en betrokken worden in de verdere procedure:

- AWV Oost-Vlaanderen
- VMM, AELT
- ANB Oost- en West-Vlaanderen
- VMM, AOW *
- OVAM
- VMM – lucht
- Stad Gent

* Deze instantie(s) heeft/hebben aangegeven niet verder betrokken te willen worden in de procedure of geen advies te verlenen.

In toekomst ook te betrekken: De Vlaamse Waterweg, afdeling Bovenschelde

Lijst met de instanties die niet gereageerd hebben:

- MOW
- GOP, BJO, team leefomgevingskwaliteit
- GOP, omgevingsprojecten, Oost-Vlaanderen
- Provincie Oost-Vlaanderen
- OVAM, bodem
- Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
- Vlaams Energieagentschap